PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2021/513

od 22. ožujka 2021.

o odobravanju privremene potpore Republici Estoniji na temelju Uredbe (EU) 2020/672 radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Estonija je 4. veljače 2021. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije kako bi dopunila svoje nacionalne mjere u odgovoru na posljedice izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Estonija uvela za ograničavanje izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica ozbiljno utjecati na javne financije. U Komisijinoj jesenskoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Estonija do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 5,9 % i dug opće države od 17,2 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj zimskoj privremenoj prognozi 2021. predviđeno je smanjenje BDP-a Estonije za 2,9 % u 2020.

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Estoniji. To je dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u Estoniji u vezi s programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama kao i u vezi s primjenom odgovarajućih zdravstvenih mjera, koji su povezani s izbijanjem bolesti COVID-19, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 9.

(4) Vladinom uredbom br. 130 „Tööhõiveprogramm 2017.–2020." od 17. studenoga 2016., kako je izmijenjena 2020. ([2]), na koju se upućuje u zahtjevu Estonije od 4. veljače 2021., uveden je program skraćenog radnog vremena za očuvanje radnih mjesta (program je na snazi od 23. ožujka 2020.). Njegov je cilj bio pružiti potporu zaposlenicima u privatnom sektoru čije su plaće ili radno vrijeme privremeno smanjeni zbog značajnog utjecaja izvanredne situacije tako što je zaposlenicima isplaćeno do 70 % njihove prosječne mjesečne plaće ili nadnice, uz ograničenje od 1 000 EUR po zaposleniku mjesečno. To je bio privremeni program za razdoblje izvanredne situacije od ožujka do svibnja 2020. S obzirom na kontinuirani utjecaj izvanredne situacije Uredba br. 130 je ponovno izmijenjena ([3]) te se primjenjivala, kako je izmijenjena, do kraja lipnja 2020. Uvjeti programa privremenog dopusta prilagođeni su tako da je državna potpora po zaposleniku smanjena do najviše 50 % njegove prosječne mjesečne plaće ili nadnice, uz ograničenje od 800 EUR po zaposleniku. Kako bi dobila državnu potporu za zaposlenike poduzeća su morala plaćati najmanje 150 EUR (na bruto osnovi) po zaposleniku mjesečno, tako da je svaki zaposlenik primao mjesečni dohodak od najmanje 584 EUR, što je jednako minimalnoj plaći.

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.
([2]) Riigi Teataja („RT") I, 20.3.2020., 3.
([3]) RT I, 30.5.2020., 4.

(5) Vladinom uredbom br. 26 „Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused" od 9. travnja 2020. ([4]), na koju se upućuje u zahtjevu Estonije od 4. veljače 2021., uvedena je naknada za očuvanje dohotka roditelja koji su tijekom izvanredne situacije morali prestati s radom kako bi skrbili o svojoj djeci s posebnim obrazovnim potrebama. To je bila privremena mjera za razdoblje izvanredne situacije od 12. ožujka do 17. svibnja 2020. Naknada se izračunavala na temelju socijalnog poreza na plaću ili nadnicu roditelja plaćenog u 2019. Potporom je pokriveno 70 % prosječne dnevne plaće ili nadnice jednog od roditelja.

(6) Uredbom ministra kulture br. 7 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele" od 30. travnja 2020. ([5]) i uredbama ministra kulture br. 9 "COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale" od 30. travnja 2020. ([6]) (na snazi od 3. svibnja do 11. rujna 2020.) i „Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord" od 26. studenoga 2014., kako je izmijenjena 2020. ([7]), na koje se upućuje u zahtjevu Estonije od 4. veljače 2021., uveden je program skraćenog radnog vremena za samostalne umjetnike, sportske trenere i voditelje zborova i plesnih skupina. Riječ je o privremenoj mjeri za razdoblje izvanredne situacije zbog izbijanja bolesti COVID-19. Samostalni umjetnici primili su potporu u iznosu jednakom minimalnoj plaći za razdoblje od dva mjeseca. Voditeljima zborova i folklornih skupina i sportskim trenerima osigurana je državna potpora dohotku koja je iznosila 70 % prosječne plaće ili nadnice za razdoblje od listopada 2019. do veljače 2020., uz ograničenje od 1 000 EUR. Sportski treneri primali su potporu u iznosu od 50 % svoje redovne plaće ili nadnice, a ostalih 50 % plaćale su sportske organizacije.

(7) Estonija je uvela niz zdravstvenih mjera u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19. U skladu sa zakonom Parlamenta „Riigi 2020 aasta lisaeelarve seadus" donesenim 15. travnja 2020. ([8]), na koji se upućuje u zahtjevu Estonije od 4. veljače 2021., riječ je o zdravstvenoj mjeri kojom se vladi omogućila kupnja osobne zaštitne opreme, dodatnih općih potrepština i potrošnog materijala.

(8) Vladinom uredbom br. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord" od 23. travnja 2020. ([9]), na koju se upućuje u zahtjevu Estonije od 4. veljače 2021., uveden je kratkoročni program potpore bolnicama kako bi se nadoknadili troškovi zapošljavanja privremenog osoblja za COVID-19 odjele i odjele intenzivne skrbi te plaćanje produljenog radnog vremena liječnika, medicinskih sestara i drugog odgovarajućeg osoblja. Njime su pokriveni troškovi dodatne potrebe za osobljem u COVID-19 odjelima i odjelima intenzivne skrbi u bolnicama. Dodatno osoblje zaposleno je s višom plaćom kako bi ostalo motivirano tijekom izvanredne situacije.

(9) Vladinom uredbom br. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord" od 23. travnja 2020. ([10]), na koju se upućuje u zahtjevu Estonije od 4. veljače 2021., uvedena je naknada za zaposlenike za prva tri dana bolovanja. To je bila privremena mjera za razdoblje izvanredne situacije od 13. ožujka do 17. svibnja 2020. Naknada za povećano korištenje bolovanja i dopusta radi pružanja skrbi zbog bolesti COVID-19 dodijeljena je osobama koje su osigurane u sustavu estonskog zavoda za zdravstveno osiguranje za prva tri dana bolovanja koja obično plaća zaposlenik.

(10) Estonija ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Estonija je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih javnih rashoda za 230 000 000 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih radi rješavanja socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi i na nove mjere i na povećanu potražnju za postojećim mjerama, što se zajedno odnosi na znatan udio radne snage u Estoniji.

([4]) RT I, 10.4.2020., 5.
([5]) RT I, 30.4.2020., 28.
([6]) RT I, 30.4.2020., 29.
([7]) RT I, 5.5.2020., 21.
([8]) RT I, 21.4.2020., 2.
([9]) RT I, 24.4.2020., 13.
([10]) RT I, 24.4.2020., 13.

(11) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Estonijom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere te na primjenu odgovarajućih zdravstvenih mjera povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19, na koje se upućuje u zahtjevu od 4. veljače 2021.

(12) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Estoniji pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obrokâ i tranši te o njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

(13) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod mogućih postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

(14) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Estonije, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Estonija ispunjava uvjete utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Estoniji stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 230 000 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.

2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom je 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon što ova Odluka počne proizvoditi učinke.

3. Komisija financijsku pomoć Unije stavlja na raspolaganje Estoniji u najviše osam obroka. Obrok se može isplatiti u jednoj ili u nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu predviđenog u članku 8. stavku 2. Uredbe (EU) 2020/672.

5. Estonija plaća troškove Unijina financiranja iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok, uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog svakog financiranja povezanog sa zajmom odobrenim na temelju stavka 1. ovog članka.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obrokâ, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Estonija može financirati sljedeće mjere:

(a) program skraćenog radnog vremena za očuvanje radnih mjesta, kako je predviđen u Vladinoj uredbi br. 130 „Tööhõiveprogramm 2017–2020” od 17. studenoga 2016., kako je izmijenjena 2020.;

(b) naknadu za očuvanje dohotka roditelja koji su tijekom izvanredne situacije morali prekinuti rad kako bi skrbili o svojoj djeci s posebnim obrazovnim potrebama, kako je predviđeno Vladinom uredbom br. 26 „Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused” od 9. travnja 2020.;

(c) program skraćenog radnog vremena za samostalne umjetnike, sportske trenere i voditelje zborova i plesnih skupina, kako je predviđeno u Uredbi ministra kulture br. 7 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele” od 30. travnja 2020. i u uredbama ministra kulture br. 9 „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale” od 30. travnja 2020. i „Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord” od 26. studenoga 2014., kako su izmijenjene 2020.;

(d) zdravstvenu mjeru kojom se vladi omogućila kupnja osobne zaštitne opreme, dodatnih općih potrepština i potrošnog materijala, kako je predviđeno u Zakonu Parlamenta „Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus” od 15. travnja 2020.;

(e) kratkoročni program potpore bolnicama kako bi se nadoknadili troškovi zapošljavanja privremenog osoblja za COVID-19 odjele i odjele intenzivne skrbi te plaćanje produljenog radnog vremena liječnika, medicinskih sestara i drugog osoblja, kako je predviđeno u Vladinoj uredbi br. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord” od 23. travnja 2020.;

(f) naknadu za zaposlenike za prva tri dana bolovanja, kako je predviđeno u Vladinoj uredbi br. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord” od 23. travnja 2020.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Republici Estoniji.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 5.

Ova se odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. ožujka 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
M. do C. ANTUNES